

V. Wiem, w Kogo wierzę

KATECHEZA 51

Kościół w obronie narodu polskiego

January Suchodolski, Obrona Jasnej Góry, XIX w.
domena publiczna | Wikimedia Commons

Chrześcijanin w świecie

Ludzie wierzący, którzy myślą o swoim zbawieniu, podkreślają, że ich ojczyzna jest w niebie. Nie oznacza to, że uciekają od współczesnego świata i nie interesują się sprawami doczesnymi.

Wiara pomaga w miłości własnej ojczyzny, a Kościół w ciągu wieków ingerował w losy narodu polskiego.

Jezus na temat Jerozolimy – stolicy swojej ziemskiej ojczyzny – powiedział:

„Jeruzalem, Jeruzalem! Ty zabijasz proroków i kamienujesz tych, którzy do ciebie są posłani. Ile razy chciałem zgromadzić twoje dzieci, jak ptak swoje pisklęta gromadzi pod skrzydła, a nie chcieliście. Oto wasz dom zostanie wam pusty”.

Mt 23, 37-38

- Co Jezus mówi na temat Jerozolimy?
- Jakie było pragnienie Jezusa wobec Jego ziemskiej ojczyzny?

Również św. Paweł wiele razy podkreślał, że losy Izraela nie są mu obojętne:

„Po trzech dniach poprosił on do siebie najznakomitszych Żydów. A kiedy się zeszli, mówił do nich: «Nie uczyniłem, bracia, nic przeciwko narodowi lub zwyczajom ojcystym, a jednak wydany zostałem jako więzień: z Jerozolimy w ręce Rzymian, którzy po rozpatrzeniu sprawy chcieli mnie wypuścić, dlatego że nie ma we mnie winy zasługującej na śmierć. Ponieważ jednak Żydzi sprzeciwiali się temu, musiałem odwołać się do cezara – bynajmniej nie w zamiarze oskarżenia w czymkolwiek mojego narodu. Dlatego też zaprosiłem was, aby się z wami zobaczyć i rozmówić, bo dla nadziei Izraela dźwigam te kajdany»”.

Dz 28, 17-20

- Co mówi św. Paweł na temat swojego stosunku do ziemskiej Ojczyzny – Izraela?

Pismo Święte ukazuje nam przykłady miłowania ziemskiej ojczyzny przez Jezusa czy św. Pawła, którzy, choć troszczyli się przede wszystkim o królestwo Boże, to jednak ubolewali również nad losem Izraela.

W Biblii odnajdujemy również teksty nakazujące wyznawcom Chrystusa szacunek i podległość wobec ziemskiej władzy:

„Każdy niech będzie poddany władzom, sprawującym rządy nad innymi. Nie ma bowiem władzy, która by nie pochodziła od Boga, a te, które są, zostały ustanowione przez Boga”.

Rz 13,1

- Jakie według św. Pawła jest pochodzenie władzy?
- Jaką postawę chrześcijanie mają przyjmować wobec ziemskiej władzy?

Chryścianizacja Polski

Od momentu chrztu Mieszka I dzieje naszej Ojczyzny są nierozdzielnie związane z Kościołem. W ciągu wieków Kościół wielokrotnie udawał, że nie tylko towarzyszy narodowi polskiemu, lecz także broni jego wolności i godności.

Jan Matejko, Zaprowadzenie chrześcijaństwa, 1889 r.
domena publiczna | Wikimedia Commons

Potop szwedzki

W połowie XVII w., gdy królem Polski był Jan Kazimierz, polscy magnaci coraz częściej myśleli o własnych interesach, a nie o dobru Ojczyzny.

Kiedy w 1655 r. wojska szwedzkie wkroczyły do Rzeczypospolitej, szlachta zdradziła króla, a Ojczyzna została zajęta prawie bez walki.

Gdy Szwedzi – wbrew deklaracjom o poszanowaniu wiary katolickiej – zaczęli rabować kościoły i klasztory, a nawet mordować duchowieństwo, Polacy zmobilizowali się do walki.

Józef Brandt, Pochód Szwedów do Kiejdan, XIX/XX w.
domena publiczna | Wikimedia Commons

Obrona Jasnej Góry

Przełomem było oblężenie klasztoru na Jasnej Górze, miejsca, gdzie od wieków czczono łaskami słynący obraz Matki Bożej. Klasztoru bronili mieszczanie, chłopci i zakonnicy. Dowodził nimi przeor zakonu paulinów o. Augustyn Kordecki. Każdego dnia prowadził on po wałach jasnogórskich procesję z Najświętszym Sakramentem. Obrona była tak mężna, że wyczerpane wojsko szwedzkie musiało odstąpić.

Śluby lwowskie

Atak Szwedów na Jasną Górę – duchową stolicę Polski – spowodował, że Polacy rozpoczęli z nimi walkę. Coraz więcej tych, którzy uwierzyli w obietnice Karola Gustawa, przechodziło na stronę króla Jana Kazimierza.

W 1656 r. sytuacja w ojczyźnie była już na tyle dobra, że król mógł przybyć do Lwowa, gdzie 1 kwietnia w tamtejszej katedrze złożył śluby przed obrazem Matki Bożej Łaskawej.

„Wielka Boga-Człowieka Rodzicielko i Panno Najświętsza!

Ja Jan Kazimierz, z łaski Syna Twego, Króla królów i Pana mego i z Twego miłosierdzia król, padłszy do stóp Twoich najświętszych, Ciebie za Patronkę moją i za Królowę państw moich dzisiaj obieram. I siebie i moje Królestwo polskie, Księstwo litewskie, ruskie [...], wojska obydwu narodów i ludy wszystkie Twojej osobliwszej opiece i obronie polecam. [...] A że największemi dobrodziejstwami Twymi pobudzony, pałam wraz z moim narodem nową i najszczerzą chęcią służenia Tobie, więc przyrzekam też i na przyszłość w mojem i ludów moich imieniu, Tobie, Najświętsza Panno, i Synowi Twojemu, Panu naszemu Jezusowi Chrystusowi, że cześć Waszą i chwałę przenajświętszą zawsze po wszystkich krajach mego królestwa z wszelką usilnością pomnażać i utrzymywać będę [...]. Postaram się też, aby lud królestwa mego od niesprawiedliwych ciężarów i ucisków był uwolniony. Uczyń to, Najmiłosierniejsza Pani i Królowo, abyś tak samo, jakieś najszczerzą chęć we mnie, w moich urzędnikach i stanach do wyznania tego ślubu wzbudziła, także nam łaskę u Syna Twego dla wypełniania tego ślubu uprosiła. Amen”.

Historia potopu szwedzkiego pokazuje, że Kościół w trudnych chwilach był z narodem polskim i starał się go bronić.

Kościół angażował się w życie narodu nie tylko w krytycznych momentach. Starał się on również wspierać Polaków w walce z wadami narodowymi, ujawniającymi się w codzienności.

Św. Stanisław Papczyński

Żyjący na przełomie XVII i XVIII w. założyciel Zgromadzenia Księży Marianów Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny miał duży wpływ na postawę moralną m.in. króla Jana III Sobieskiego.

W swoich dziełach zawarł wiele wskazówek dotyczących życia duchowego i moralnego, walczył też z takimi wadami narodowymi jak prywata, liberum veto czy pijaństwo.

Św. Stanisław Papczyński pisał m.in.:

„Prawdziwych mężczyzn nam potrzeba, a nie nicponi, nie mętów społecznych. Dajcie ojczyźnie Polaków, nie pacholków, to jest dajcie ludzi silnych, odważnych, zdolnych do wielkich wysiłków, zaprawionych do walki, przygotowanych do brania udziału w naradach”.

Opr. ks. Adam Stankiewicz MIC, Myśli. 365 dni ze św. Stanisławem Papczyńskim

- Jakimi cechami – według św. Stanisława Papczyńskiego – powinien odznaczać się Polak kochający Ojczyznę?

Na temat liberum veto o. Papczyński wypowiadał się następująco:

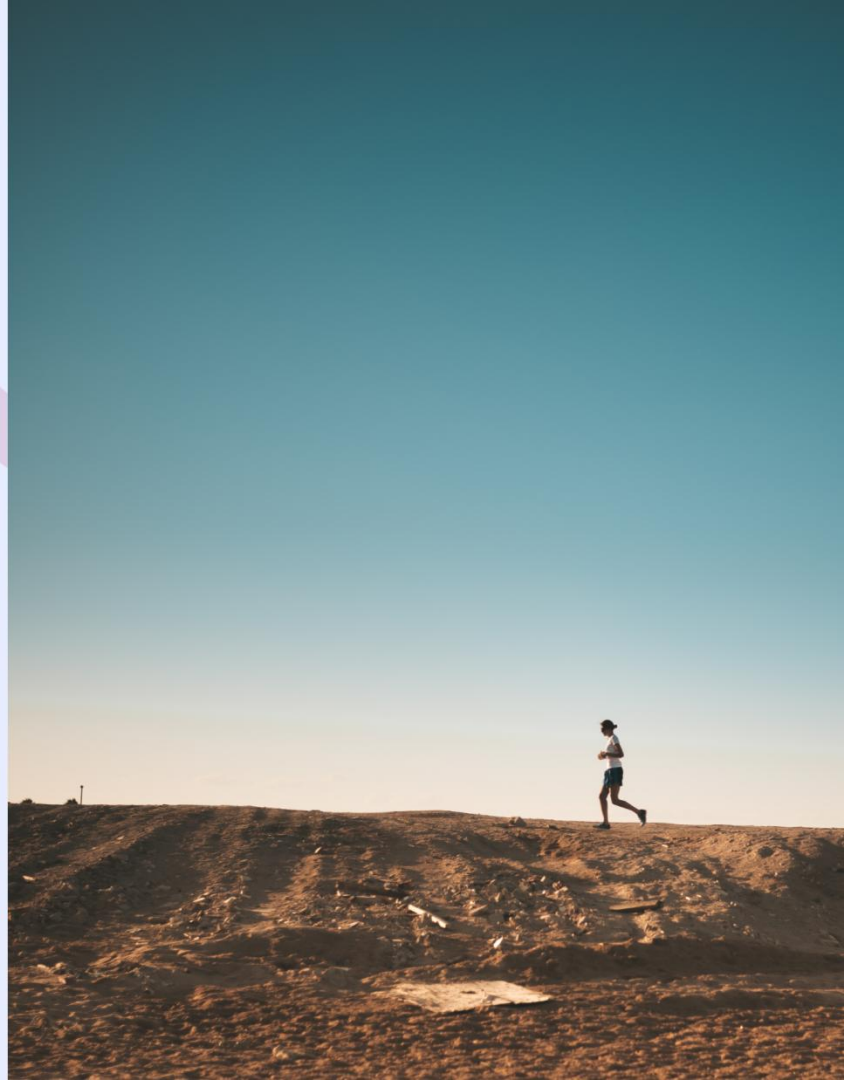
„I oto za zgodą senatu, bez sprzeciwu szlachty, ktoś jeden wprowadzie wolny wyrywa się ze swoim veto. Powtórzonym dwa czy trzy razy, i natychmiast zrywa obrady, tak że choć wcześniej uchwalono coś jak najbardziej korzystnego, z powodu sprzeciwu tego jednego niegodziwca, najczęściej wroga ojczyzny, uchwała zostaje natychmiast odrzucona. Czyż zatem, Polsko, mogę cię nazwać wolną, kiedy jeden człowiek, przemawiając długo i bełkotliwie, może, kiedy tylko zechce, wymóc coś na zebranych?”

Za: Andrzej Szostek, Wrażliwość na sprawy publiczne

Wzrost w świętości

Myśli św. ojca Stanisława Papczyńskiego dotyczące walki z wadami są aktualne również dzisiaj. Sformułował on wskazówki, w jaki sposób walczyć z wadami wynikającymi z siedmiu grzechów głównych.

Każdy chrześcijanin jest zobowiązany do pracy nad sobą na drodze ku świętości.

„Boże, Rządco i Panie narodów,
z ręki i karności Twojej racz nas nie wypuszczać, a za przyczyną
Najświętszej Panny, Królowej naszej, błogosław Ojczyźnie naszej,
by Tobie zawsze wierna, chwałę przyniosła Imieniu Twemu, a syny
swe wiodła ku szczęśliwości. Wszechmogący wieczny Boże,
spuść nam szeroką i głęboką miłość ku braciom i najmiłszej Matce,
Ojczyźnie naszej, byśmy jej i ludowi Twemu, swoich pożytków
zapomniawszy, mogli służyć uczciwie. Ześlij Ducha Świętego na sługi
Twoje, rządy kraju naszego sprawujące, by wedle woli Twojej ludem
sobie powierzonym mądrze i sprawiedliwie zdołali kierować.
Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen”.

Ks. Piotr Skarga, Modlitwa za Ojczyznę

Dziękuję za uwagę!

Wykorzystane w prezentacji obrazy znajdują się w domenie publicznej i pochodzą z zasobów WIKIMEDIA COMMONS oraz PEXELS.
Cytaty z Pisma Świętego za Biblią Tysiąclecia, wyd. V.

powered by

